



# ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

## СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ  
ПЕТАР I

по милости Божјој и вољи народној  
Краљ Србије

На предлог Председника Нашег Министарског Савета, Нашег Министра Просвете и Црквених Послова, а по саслушању Нашег Министарског Савета, на основу чл. 54. Устава Земаљског решили смо и решавамо:

Овлашћује се Председник Нашег Министарског Савета, Наш Министар Просвете и Црквених Послова, да читањем овог Указа закључи седнице Народне Скупштине, сазване у ванредни сазив на дан двадесет петог јула ове године.

5. августа 1905 год.  
у Београду.

ПЕТАР С. Р.

Председник  
Министарског Савета,  
Министар  
просвете и црквених послова,  
**Љуб. Стојановић** С. Р.  
Заступник  
Министра иностраних дела,  
Министар војни,  
генерал-штабни пуковник,  
**В. Антонић** С. Р.  
Министар војни,  
генерал-штабни пуковник,  
**В. Антонић** С. Р.  
Министар грађевина,  
**Влад. Тодоровић** С. Р.  
Министар унутрашњих дела,  
**Ив. Павићевић** С. Р.  
Министар финансија,  
**Д-р М. Марковић** С. Р.  
Министар правде,  
**Драг. Пећић** С. Р.  
Министар народне привреде,  
**М. Драшковић** С. Р.

МИ  
ПЕТАР I

по милости Божјој и вољи народној  
Краљ Србије

Народна Скупштина, сазвана у ванредан сазив за 25. јули тек. године, а на своме III-њем редовном састанку држаноме 1-ог овог месеца решила је:

да се избор Максима Сретеновића, изабраног Народног Посланика за варош Горњи Милановац уништи, што су у бирачки списак за град Гор. Милановац уписани и на гласању гласали и извесни грађани из општине брусничке, и нареди нов избор.

Према томе решењу Народне Скупштине, на предлог Нашег Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Нашег Министарског Савета, на основу члана 100. Устава, члана 10. закона о пословном реду у Народној Скупштини и члана 2 и 93. закона о избору Народних Посланика

НАРЕЂУЈЕМО:

да се на дан двадесет осмог августа 1905. године изврши нов избор једног Народног Посланика за варош Гор. Милановац, за скупштинску периоду 1905., 1906., 1907 и 1908. годину.

Наш Министар Унутрашњих Дела нека изврши овај указ.

7. августа 1905. год.  
у Београду.

ПЕТАР С. Р.

Министар  
унутрашњих дела,  
**Ив. Павићевић** С. Р.

## СТРУЧНИ ДЕО

ДУЕЛ

КАО ПРАВНИ И КАО ЕТИЧКИ ПОЈАМ

(СВРШЕТАК)

Избацивањем двобоја из редова, у којима постоји, спречило би се његово ширење и међу елементе, за које он у опште није дозвољен. Међутим нема никаквих нарочитих разлога, који би спречавали да се двобој и из официрских редова избаци. Појам части и код официра један је исти за све људе, па и за све чиновнике, којима, у начелу, и официри припадају. Истина, као представник оружане силе и безбедности државе и као такав јавно обележен униформом, официр с правом осећа, да не сме трпети да му се наносе увреде; али оно што против тога треба чинити не припада њему, и то не само због свога личног интереса и части, него и ради достојанства великога јавног позива, коме служи. Било би одиста ружно, више но у осталим случајевима, да један представник оружане силе народа, који треба да чува и брани ауторитет државне неприкосновености, и који је самим тим и морално више ангажован да скрупулозно пази, да се тај ауторитет не омаловажи и не оштети, — да ипак олако сноси увреде и клевете, које унижавајући њега, унижавају посредно и оно достојанство, које је за тако високу службу потребно. И јавни је интерес, у толико, за чиновнике у опште, а за официре још и више ангажован, да се увређеном честољубљу да што пре и што потпунија сатисфакција, па било да та увреда долази од стране другог официра, било од стране грађанина. Али да се све то постигне, на што прибежавати установи, која се јавља као аномалија и с правног и с етичког гледишта, која не само што не служи јавном реду, него је овоме у основи противна; другим речима, на што се служити двобојем као самовласном употребом физичке моћи? Не би ли било далеко целесходније и при-



родније ићи пред суд, било пред општински кривични суд, било пред нарочити суд части, који би био надлежан за расправу свију случајева, који се сада на законској или противзаконској основи расправљају двобојем.

Такав суд части, као државна установа, могао би бити састављен искључиво од официра за случајеве сукоба, који би се између њих дешавао, а мешовити за сукобе између официра и грађана. Организован на основи, која би му довољно обезбедила сав потребан ауторитет једне објективне и независне угледне колегије, у чију се исправност не би могло да сумња, са свом компетенцијом да пуноважно изиђе и обавезно доноси и објављује своје одлуке, да ли у конкретном случају има и у ствари дела увреде, или је он само неосновано схваћање интересованог лица; а ако нађе, да дело увреде постоји, даља одлука, шта све крива страна треба да учини, да би увређеном дала сатисфакције и на послетку обавезна публикација такве одлуке, којом би се и у јавности утврдило неосновано и осуђено поступање одговорног лица, било би довољно, да остави довољан морални и правни ефект за углед увређеног лица. Шта више, могло би се интересованом лицу оставити на вољу да тражи сатисфакције било код суда части, било код редовних судова тужбом за кривицу. Било једно било друго, процедура целог рада треба да има карактер убрзаног кратког поступка, а казна за увреде и клевете да је довољно строга и далеко већа од оне, коју садашње законодавство предвиђа. Пре но што се реши на дело увреде или клевете, одговорно лице треба да зна да га чекају врло озбиљне казнене последице за преступно нападање на туђу част, последице, које се ни у којем случају неће завршити само са неколико динара новчане казне или са неколико дана затвора. Баш зато, што такве кривице сем напада на част, имају још и значај јаког подстицаја за веома опасне нападе на личност, треба одговорна лица кажњавати са свом строгишћу која је потребна да ту опасност отклони и да од страни сваку даљу тежњу за неком, још озбиљнијом сатисфакцијом од оне, коју даје суд части или редовно кривично правосудје. Увређено лице неће имати разлога да с таквим резултатом не буде задовољно, неће имати разлога да се служи двобојем, који му не даје ништа, а доводи му у опасност и сав живот; а крива страна биће у истини кажњена и неће јој се дати могућност, да у облику двобоја не само избегне казну, него да увређеном лицу наноси још и друге штете. Ова строгост треба да вреди за увреду и клевету чисто породичних односа. Строгишћу казне за кривице, учињене тим путем, начело слободне штампе ни мало се не ремети. Нека пискара ко шта хоће, али кад се иза тога његовог „хоће“ крије кривица, нека за ту кривицу искуси довољно строгу казну. У осталом, права је аномалија и с правног гледишта, да се увреда и клевета, учињена на обичном јавном месту, често у присуству две — три особе, кажњава онако исто, као и увреда или клевета, учињена је у облику најшире јав-

ности — путем штампе. Слободна штампа није зато да клевета и вређа, да ствара и изазива кривице, него на против да на најширој основи служи јавном интересу. Поступајући друкче, одговорна лица чине злоупотребу са основним начелима, која штампу, као установу, обележавају.

Не упуштајући се у коректно излагање мисли, које би могле имати везе са блажом организацијом суда части и изменом поступка и законских одредаба, које би се односиле на кривично правосудје, јер нам није била намера, да улазимо у тако детаљно излагање ствари, нити је она, у осталом, за начелну дискусију ствари потребна, — ми мислимо, да смо навели довољно оправданих разлога, да двобој треба на законској основи енергично сузбијати и онемогућити га не само међу грађанима, него тако исто и међу официрима. Не треба тражити од официра да се дуелирају, а треба им свом жестином закона и силом власти забранити да се дуелирају било између себе било са грађанима. Живот и једних и других потребан је и њима и њиховим породицама и држави. Као синови једног народа и заједничке државе, они и на случај увреде не треба да се изметну у непријатеље, који се узајамно убијају. Нека тај последњи разлог и држава и појединци чувају за заједничког и државног непријатеља, за ратно стање, у коме треба крвљу бранити свете интересе отаџбине.

М. А. Поповић.

## СУДОВИ И ЊИХОВО УРЕЂЕЊЕ

за време устанка од 1804—1813. год.

(НАСТАВАК)

Као резултат целог саветског рада Родофиникин у рапорту своме од 9. јануара 1808 године који је поднео кнезу Прозоровском, вели:

„По доласку мојем Карађорђе је скупљено од свију нахија по једнога депутата да присуствује у Савету; дао је Савету потребну власт. После овога Савет је уредио варошки суд, који је отпочео да суди и да води расправу и да бди над градским приходима; за тим је Савет уредио полицију, која је пресекла наједанпут све грабежи и убиства, која су се дотле дешавала<sup>1)</sup>.

Све што је рађено на уређењу земље крајем 1807 године, види се да је урађено по Родофиникиновој: *Основи управитељства српског*. Видели смо да су судови основани и уведени по целој земљи баш по овој Основи. Тако исто и Савет је по овој Основи доведен у Београд и изабран је од сваке нахије по један саветник. Кад се изврши избор саветника онда му је дават у руке мандат потврђен магистратом вароши, где је избор учињен. Тако имамо прируци у оригиналу један саветнички мандат, који је издан саветнику за нахију смедеревску. Тај писани докуменат гласи:

„Свидетелство Благородному Господару Јанку Георгијевићу тајному саветнику и управитељу и члена савета сербског члену наше високопочитане.

„Ми нижеподписавшија састављајушчије правленије смедеревског округа по наложенију верховнаг правителства нашег изабрали достојнеша из нас мужа Господара Јанка Георгијевића и послали в оное правителство, где он представља в лице своје обществу наше и старајас общег ползе праведнијем<sup>2)</sup> своим обратил внима . . . . .<sup>3)</sup> витељсва на себе и от сего удостојен титулов<sup>4)</sup> тајнаг саветника и члена верховнаг савета сербског, хотја чест сија истинно заслужена господином Георгијевићем не требует другијех оправданія кроме јего сопствених природних качества душевних, но ми целое обществство желая признателными бити за труды и подвиги Господина Јанка Георгијевића и симпред потомками оправдася заблагорасудили дати јему от нас сије признателноје писмо в знак нашеја истинија и чувствителнија благодарности за јего верније исполненије долга истинног дубитеља отечества и всјакаго просим признат јего достојнешим сего названија правителством јему данаго. Ми же в увереније нашег послушанија обещавам все истекајушчије из общества согласија савета повеленији за (са?) јего именем скрепленнија в точности без маљешшаго упущенија исполнит — и обьязуемсја.

„В Смедереве  
„Фервуарија 4дне 1809 года.

„К сему общества нашего<sup>5)</sup> . . . писали:

„советник: Веселин Марковић.

„сов(етник): Марко Јовановић.

„советник: Новак Мајсторовић.

„Обер кнез Радојко с кнезови и с кметови и старешинама смедеревског округа

„секретар: Васили Стефановић.

„(М. П.) „Магистрат смедеревски потвердује печатом“<sup>6)</sup>.

Овај докуменат има велики значај за оно време. Он први пут, колико је мени познато, помиње реч *округ* место *нахије*. За тим јасно сведочи да је нацрт Родофиниковог устава: *Основа управитељства сербског* био увођен у живот, ако не цео а оно делимично<sup>7)</sup>. Из овога документа види се: ко сачињава цивилну управу у нахији онога времена, и да се исправа дата од тога управног тела једне на-

<sup>2)</sup> Ову реч тешко је тачно прочитати, јер је то на превоју листа, па је подерано.

<sup>3)</sup> Подерано.

<sup>4)</sup> не знам јесам ли тачно прочитао ову реч: титулов.

<sup>5)</sup> подерано.

<sup>6)</sup> На печату у средини  $\frac{sc}{sc}$ ; озго круна. Печат је овалан а окол: *магистрат смедеревски*. Година се на печату не види али мислим да је 1808 као што сам у В. Уч. Арх. Главнаг штаба у Петрограду видео на једном документу печат магистрата пожаревачког са 1803 годином.

<sup>7)</sup> Не имајући грађе при руци г. Ст. Новиковић у „Васкреу Срп. Државе“ (стр. 143) рекао је да се по овом уставу ништа није ни радило.

<sup>1)</sup> Воено — Ученый Архивъ Глав. Штаба СПб. Дѣло 257.



хије морала потврдити магистратским печатом. И најпосле види се, да је сваки магистрат требао да има свој печат. Значајно је то, да је на тим печатима постајао грб српски: крст са четири оцила једно другом обрнути и озго, над крстом и оцилима, круна.

Током 1808 године отварају су магистрати по варошима, али, како се види из једне наредбе Управног Савета 1808 године од 10 септембра издана свима старешинама и народу у нахијама шабачкој, ваљевској, зворничкој и ужичкој, у неким варошима нису још били отворени. Тако Управни Савет вели: у оним местима где магистрата има, „да се нико усудио није „тому (магистрату) на пут стати: они „људи, који су у магистрату под заклетвом, да суде по правди и по савести да „им нико на пут не стаје“<sup>8</sup>).

И овај навод тврди да је приведено у дело оно, што се у *Основи помиње*: да се позову сви људи да се зајну на верност кнезу и Сенату, па, разуме се, и чиновници да ће верно судити по правди и савести.

Родофиникин у својем рапорту, који је поднео главнокомандујућем, кнезу Прозоровском, 9. новембра 1808 године описује у кратко поједине судове, чинећи уједно и напомене, шта би требало изменити у уређењу судова. Родофиников опис судова гласи:

Судска места која данас постоје у Србији.

#### „I Сеоски суд

„Овај је суд састављен из једнога „па, кнеза или старешине сеоскога и два „до три кмета, које бирају сељаци. Ови „суде свакога празника пошто изађу из „цркве“<sup>9</sup>). Ко решењем овога суда није „задовољан он предстаје пред

#### „II суд.

„Овај је суд састављен из кнеза одељења два или три кмета и свештеничкога намесника<sup>10</sup>). Ко решењем овога „суда није задовољан, тај иде пред

<sup>8</sup> Голубица IV. стр. 279.

<sup>9</sup> Прва напомена Родофиникинова: „Сада уредити другу врсту суда врло је тешко због тога, што „у земљи имао врло мало људи, који знају читати и писати. Како изгледа потребно је само завести „и утврдити овај суд и запрети да нико не може „обилазити ниже инстанције и ни право Савету или „Врховном Вожду, као што се то данас ради. Мало „час наведена реч *завести*, речена је за то, што већим „делом ово судска зборишта данас нису у снази“.

<sup>10</sup> Друга Родофиникинова напомена:

„У Београду постојећи Правителствујући Совет Народни променити и назвати Народним Судом. Овај суд поделити на два одељења: на одељење кривичних и на одељење грађанских дела. После „овога уредити Правителствујући Совет или Сенат, у који треба узети за чланове све главне старешине као: Јакова Ненадовића, кнеза Симу Марковића, Миленка, Младена, Петра Тодоровића и Луку Лазаревића „тим, да на упражњена места у „Сенату сам Сенат бира тројицу кандидата и представља „кназу“ на увиђај, па он од те тројице да „изабере, кога нађе за потребно.

„Назначивши ове поглаваре члановима Сената „и одредивши уставну власт овога (Сената) и власт „кнеза управника земље, а исто тако и степен утицаја рускога чиновника, може се надати, да би по-

### III. суд.

„Овај је суд састављен из поглавара „т. ј. нахијскога старешине, из једнога „кнеза, из три или четири кмета, једнога „свештеника, свештеничкога намесника и „протопопа. Они молиоци или парничари, „који нису задовољни решењем овога суда „иду пред „Правителствујући Совет“, чије решења даље нико не може преиначити. „У овом Совету признан је био за председника Врховни Вожда за чланове „Совета требало је изабрати из сваке нахије „по једнога“<sup>11</sup>). Осим ових судова уређени „су по свима варошима магистрати за „суђење трговачких спорова. Ови магистрати врше и полицијску дужност по „вароши“<sup>12</sup>).

По опису Родофиникиновом имали су наши преци под Карађорђе у новоослобођеној земљи судова *сеоске, кнежевне или среске и нахије*. Поред тих судова било је по варошима *магистрата* за суђење трговачких спорова и за полицијски надзор.

На једном месту раније поменуо сам по једној вести посланој страним новинама из Београда, да је Управни Савет крајем месеца децембра 1807 године послао свима судовима у земљи упуства, којих ће се судови придржавати у правним и политичким питањима. У чему су се састајала та упуства данас је тешко рећи, јер се за сад не зна да је очуван и један примерак тих упустава. Питање је како је се судило у тим нашим првим судовима? У запискама К. К. Родофиникина од 2 новембра 1808 године, које је послао кнезу Прозоровском, на месту где говори о *законима*, он врло кратко вели:

(наставиће се)

Миленко Вукићевић

„једине старешине у целој Србији, који су сад расејани по варошима и селима, мање сметале завођењу поретка у земљи.

„Горе у број сенатора унесен је Младен у том случају, ако се не нађе према приликама који му „за полесног драго између овдашњих. Овај старешина „без сумње умнији је од Црнога Ђорђа и многих „других, али на несрећу не преза ни од каквога „средства, које води богаћењу и господарству. Остављајући њега потребно је неминовно: 1. објавити „да ће се у опште заборавити све прошло, а актом „завести да од дана, кад се заведе ново уређење, „нико нема права мешати се у послове Савета, 2. „оликовати га каквим му драго царским даром, тада „ће се ваљда његова душа смирити у погледу прошлога и можда ће бити доста спокојним да се на- „слађава задобивеним богатством.

<sup>11</sup> Трећа напомена Родофиникинова гласи:

„Изгледа да не би бескорисно било дати појединим члановима Савета и посебне дужности, као „на пример једнога наименовати да се стара о правосуђу, коме би могао сваки прибећи, који је незадовољан нижим судовима по нахијама и друго. „Другога наименовати великим благајником (казначејем). Овоме би дужност била да води бригу о „маси прихода и расхода. „Трећег наименовати министром (попечитељем) војним, чија би дужност била да води бригу о војсци, о провијанту потребном „за војску и о тврђавама и утврђењима. „Четвртога „поставити за чувара печата. „Петог поставити за „министра трговине и да води бригу о иностранцима.

<sup>12</sup> Четврта напомена Родофиникинова гласи:

„Смртну казну, коју овде хладнокрвно примењују, „корисније би било укинути и завести казне, које „се у Русији употребљују за преступнике“.

(Родофиникиново писмо у Петрограду, у В. Уч. Архиву Главног Штаба. Дјело 257. Том IV.).

## КРИМИНАЛНА ПСИХОЛОГИЈА

(НАСТАВАК)

### VIII

Ми се у овом излагању морамо осврнути и на морално статистичке податке и чињенице. Неко може тврдити да статистика нема значаја ни везе са Психологијом. Међутим за правилно расуђивање и закључивање, за саму криминалистику од неоцењиве је вредности знање статистичких података? Криминална Психологија има у овим подацима, што их даје морална статистика велики ослонац и јаку подлогу. Одговорност, често јављање деликата, њихова подела на време, и место, на личности и околности; за тим редовно понављање и јављање деликата — све то утиче и треба да утиче на мишљење и рад, на кретање и понашање човеково о коме ми судимо и који подлежи утицају тих чињеница. Вероватност и статистика све се више једно другом приближују и једно се без другог више не може ни замислити. Münsterberg у свом делу „О задацима и методама Психологије“ износи огромну важност статистике за Психологију. А то се може да уочи тек онда када се поклати озбиљна пажња студији криминалистике. У бројевима и цифрама, што нам их статистика пружа, леже истине, које никако доказивање није у стању да побије. Adolf Wagner пита шта би ми рекли, шта би радили, кад би нам неки путник причао о једном народу где сила закона одређује колико се људи роди, венча, умре или убије, колико злочинстава има и т. д. — а у ствари то је заиста одређено и утврђено. Наравно у моралној статистици до сад се више рачунало на квантитете, а не и квалитете; али у последње време и на том пољу осећа се напредак. На пр. сад се врше испитивања како се односи злочинство према школовању и образовању; које класе друштвене су највише подложне самоубиству. Узмемо само случајеве самоубиства у Аустрији од 1819 године у групама од 8 година: ту иде 3000, 5000, 6000, 7000, 9000, 12000, 15000 — дакле стално пењање и то важи као закон. Или узмемо у разматрање стално пењање самоубиства жена у Француској. Ту налазимо 6, 6, 7, 7, 6, 7, 7, 6, 6, 7; дакле број се креће између 6 и 7. Или узмемо случајеве давлена: 280, 285, 292, 276, 257, 269, 258, 276, 278, 287. С правом вели Wagner ови бројеви показују аритметичне односе моралног уређења једног механизма, који нас исто тако задивљује тачношћу свога кретања, као и механизам небесних светова.

Проф. Drobisch је изнео један табеларни преглед злочинстава према годинама старости.

Од 1000 злочинстава учињено је		противу	противу
		имања	личности
у старости до 16 године	2	0.35	
» » од 16—21 г.	105	28	
» » » 21—25 »	114	50	
» » » 25—30 »	101	48	



	противу имања	противу личности
у старости од 30—35 г.	93	41
» » » 35—40 »	78	31
» » » 40—45 »	63	25
» » » 45—50 »	48	19
» » » 50—55 »	34	15
» » » 55—60 »	24	12
» » » 60—65 »	19	11
» » » 65—70 »	14	8
» » » 70—80 »	8	5
преко 80 . . . . .	2	2

Према овим двома таблицама и распореду њихових цифара може се са математичном тачношћу утврди развој и кретање злочинства у појединим годинама, на личност с једне и на својину с друге стране.

Као што бива у другим наукама и дисциплинама, тако исто и у кривичном праву и у опште у криминалистици највише важи оно што је несумњиво, оно што је позитивно, оно што се зна. „То знамо, то је неоспорно“. У тој краткој реченици налази се последња реч и главна тежња сваке науке. За кривично право, као и за остале науке мњење и уверење су етапе у путу за изналажење истине. Најсигурнији знак о чврстости једне поставке, принципа или закона лежи у ономе: „то знамо: то је истина“, ма се од тога и не имало непосредне практичне користи. Кад се расправља питање како је текла косовска битка, или питање да ли на Марсу има људи или живих створења, или кад се расправља питање да ли је овај или онај отров лековит, то ми на првом месту истичемо оно што је несумњиво и што се сматра за истину. Има доста основа и разлога што говоре за и можда исто толико што говоре против. Крајња тачка изучавања је у овоме: „Хтели ми или не хтели, зна се овако. То је истина“. Што је истина то независно живи и постоји и има значаја за све људе и сва времена, ма они и не знали за њу.

У казним законима многих држава налазе се још непрестано не само непотребна тумачења, непотпуна објашњења, него и нетачних дефиниција. Најзад, сам предмет је такве природе да су објашњења тешка, јер су извесни психолошки процеси, који имају да се проуче, веома компликовани. Нарочито се криминалистика осећа у неприлици код појава, код којих се и сама несигурна осећа.

Криминална Психологија има и једну објективну страну. Она проучава душевне појаве злочинаца у свима правцима, а нарочито се зауставља код оних елемената душевне делатности, који играју најважнију улогу у сваком психичком и физичком раду. Овде су од велике важности тако звани општи моменти, које Криминална Психологија треба систематски да испита. На првом месту а и од великог значаја су чулни опажаји, општи и посебни, како примају прве чулне упечатке они које Криминалистика убраја у злочинце. Из тих првих опажаја развијају се представе, схватање и појимање онога што је надражајима примљено. Везивањем представе у свести јављају се процеси мишљења, који су разнолики: општи, механички, субјективни, несвесни, објекти-

вни. У исто време из тих веза појединих представа развија се свет идеја; ту долазе асоцијације идеја, сећање, памћење, осећање и најзад дејства воље, која има два процеса: унутарњи и спољашњи.

Све ове психолошке процесе има да аналише и испита Криминална Психологија код оних, које Криминалистика одваја од осталих људи. —

Наше знање почива на опажањима која смо од других или сами искуством добили. Ако су наши опажаји добри, то су нам и закључци, што отуда исходе тачни; ако су опажаји погрешни, то су и закључци рђави и нетачни. Нигде то правило више не важи него у Криминалистици.

Чулни опажаји су елементи сазнавања. Ако криминалиста у свом проучавању исходи од чула и њихових функција, то значи, да је он рад да зна тачно шта чула врше, како се обављају и изводе сви они процеси који у злочинцу стварају слику и представу, иза које следује противзаконско дело. Важност чулних опажаја не треба доказивати. Истинита је она фраза коју је још Емануел Кант изрекао: Чула не могу лагати, не зато што су она увек тачна, него за то што она не расуђују.

Најважнији су опажаји вида и слуха. Физиолошка оптика, као наука о опажајима чула вида, говори да ми видимо објектив спољашњег света посредством светлости, која пада на око. Осећај тог надражаја јесте утисак који ствара у свести слику о предмету. Осећаји су дакле, дејства, који су услед спољашњег утицаја на наше органе створили извесну слику.

Тај психолошки процес чулних опажаја има за криминалистику доста велики значај, јер је у казним делима често и изненадно какав чулни опажај од пресудног утицаја.

Нису без интереса посматрања која су над злочинцима чинили Lombroso и Ottolenghi. Оба ова писца тврде да злочинци имају тупље чулне опажаје него остали људи. Ломброзо је за потврду овога навео gomилу примера из који се очито види да злочинци равнодушније и лакше осећају болове него други људи. Груб и суров живот и исто тако грубе навике и нарави отупљују уопште чула и све и отуда је равнодушност према боловима једна нарочита особина грубих природа и неразвијених народа и пошто међу врло грубим и суровим људима има много злочинаца, то је онда врло природно и појмљиво да злочинство, грубост, суровост и неосетљивост према болу заједно се налазе.

Чуло вида је најсавршеније чуло али оно је у исто време и најважнији елемент у Криминалистици. Што сведок саопштава наслања се на чуло вида. Он је видео оно што саопштава. Треба само поредити вид са чулом слуха, несумњиво је да је оно што се видело куд и камо сигурније и важније, него оно што се чуло. „Једанпут видети је боље него десет пута чути“. И то је тачно како у обичном животу тако исто и у најсуптилвијим научним посматрањима. Опис никакав, никакво цртање, везивање фа-

ката и изношење доказа није толико у стању да увери човека у нешто, кад кад он то очима види. Нарочито ово важи за криминална дела. Најнесумњивија је тврдња или сведочанство, које се наслања на чуло вида. Оно је несумњиво што се види, и то се не може оспорити. Код чула слуха може се човек преварити; може нешто пречути, али оно што се види — тачно је. Чуо је неко пуцањ, ломљањ грања, узвик за помоћ, убрзан ход, издицање и јецање, крклање и ларму — све то није толико важно као кад неко чулом вида опази како је неко пуцао, како се гране крхале, како је неко трчао, крклао и т. д.

(наставиће се)

М. Павловић.

## ЖИВЕ СЛИКЕ

(НАСТАВАК)

а. Ивица. (сл. 33. и 34.).

Ивица се дели на три дела који се, према своме месту, називају: *ивица почетна* (А. Б.), *горња* (Б. В.) и *спољна* (В. Г. Д.).

*Почетна ивица* посматра се само са гледишта њене дужине, према којој може бити: *мала*, *средња* и *велика*. Ова пак дужина рачуна се према већој или мањој истакнутости ивице испред ушне школке. Има уха код којих ове ивице никако и нема, што се означаје изразом *одсутна*, а има их и таквих код којих је она толико велика да пролази кроз ушну школку и сједињује се с доњим превојем (види сл. 34. под 1, 2, 3, 4 и 5).

Ивице: *горња* и *спољна* посматрају се, не са гледишта њихове дужине, већ према меснатом јастучићу из кога су састављена.

Ако овог јастучића никако нема, каже се да су ивице *равне* — *плоснате*; ако ли пак он постоји, обе ове ивице квалификују се изразима: *мала*, *средња* и *велика* (види сл. 34. под 6, 7, 8, 9 и 10 за ивицу горњу, и под 11, 12, 13, 14 и 15 за ивицу спољну).

*Спољна ивица* посматра се још и по степену свога отвора. Многе од њих, а нарочито мале и средње повучене су толико у назад да је *чункаста јамица* добро видљива. За ивицу у овом случају каже се да је *отворена* (сл. 34. под 16). Ивица ће бити увршћена у *средњу*, ако је тако повијена да се чункаста јамица врло мало види (сл. 34. под 17). И најзад, ако је ивица у толикој мери повијена да потпуно покрива ову јамицу, и додирује се с доњим превојем, — оквалификоваће се као *срасла* (сл. 34. под 17).

Особености ивице.

Тачка у којој се сједињују *горња* и *спољна* ивица појављује се кад кад у виду једног малог и веома карактеристичног рскавичавог развића, које је први пут било опажено од стране славног природњака Дарвина, те је с тога и названо његовим именом — *Дарвинов знак* (сл. 34. под 21).

Према своме облику и саставу овај знак означаје се изразима:



Дарвиново проширење, ако ивица представља један затубаст оток, који се обично налази на средини спољне ивице (сл. 34. под 22);

Дарвинова исупченост, ако је Дарвинов знак у облику тестерног зуба са широком основом (сл. 34 под 23), и

Дарвинова брадавица — округла рскавичава испупченост, знатно већа од Дар-

вица почетно супериорна оштра (сл. 34. под 27) и ивица супериорно-постериорна права (сл. 34. под 28).

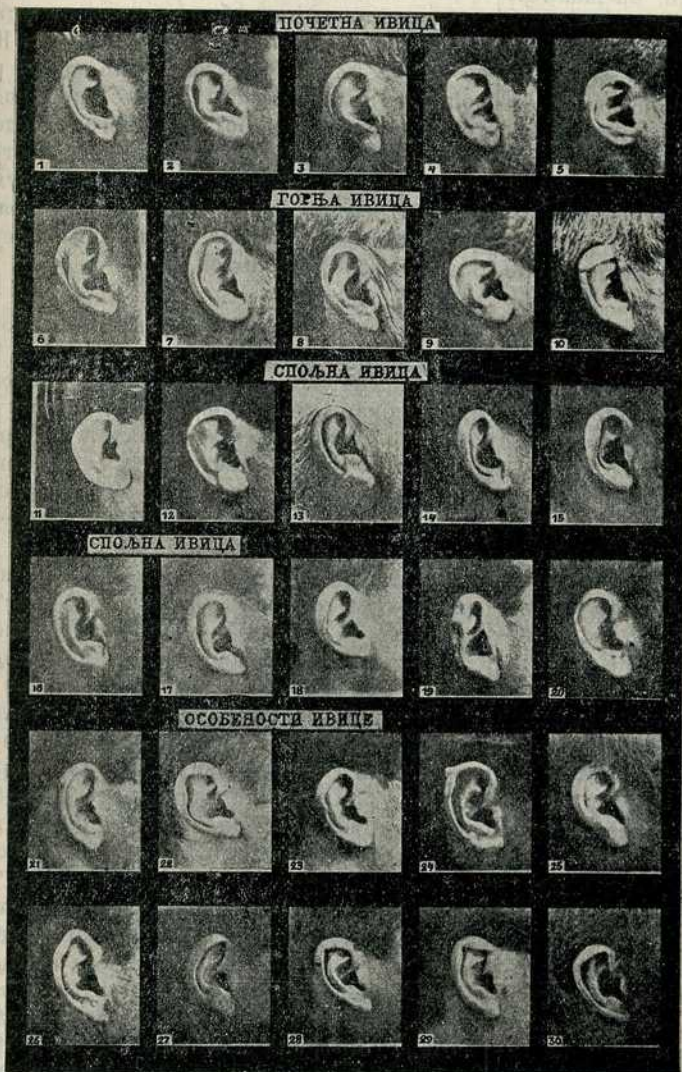
Веома је редак, али зато и веома интересантан и карактеристичан случај кад се и почетна и спољна ивица сједињује са горњом под углом правим (сл. 34. под 29).

Још је ређи и карактеристичнији случај, у коме се горња ивица сједињује са

образа једним слободним простором — онда је то лоб у облику залива (4 и 5).

β. Срашћење лоба за образ може бити тако да се на месту овог срашћења не опажа никаква испупченост или угнутост — бразда — што ће рећи да је он потпуно сливен за образ — лоб са потпуним срашћењем (6 и 7).

Ако је лоб једним делом растављен од



Сл. 34.

виновог знака, и карактеристична по белој кожи из које је састављена. У пракси се врло ретко сусреће, а обично се налази на истом месту где и Дарвинов знак (сл. 34. под 24).

На овом истом месту — тачци спајања горње ивице са спољном — налази се понекад један исек: *исек ивице горњо-спољне* (сл. 34. под 20).

Доњи део спољне ивице може понекад бити потпуно спојен са доњим превојем — *спољна ивица спојена са превојем* (сл. 34. под 25).

Ивица горња, у место да је заокружена, може имати облик оштрог угла, у ком се случају означаје: *горња ивица оштра* (сл. 34. под 26).

Може се догодити још и то, да се почетна ивица сједињује са горњом, под углом оштрим, или горња са спољном под углом правим, што се означаје изразима:

*почетном под углом оштрим, а са спољном под углом тупим* (сл. 34. под 30).

Најзад биће потребно да се у извесним случајима значи: *ивица згњечена* (сл. 34. под 19), *смрзнута, изрецкана и одсечена*.

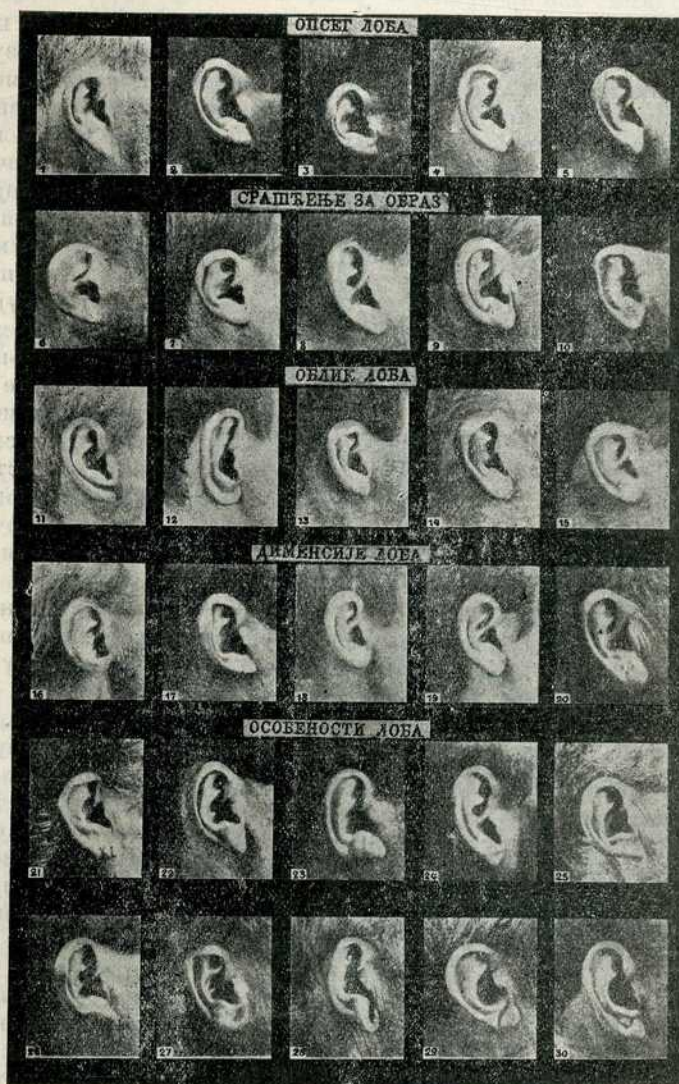
#### б. Лоб. (сл. 35.).

Лоб се посматра према своје:

- α. *Оисегу;*
- β. *Срашћењу;*
- γ. *Облику, и*
- δ. *Дименсији.*

α. Посматран са првог гледишта, лоб се може сједињавати са образом у правцу косом — *лоб са оисегом косим* (1), или косо-троугластом — *лоб са оисегом косо-троугластом* (2), или чисто троугластом — *лоб са оисегом троугластим* (3).

Ако је лоб заокружен и врло мало од образа растављен, — каже се да је лоб са *средњим оисегом*; ако ли је пак он, опет заокружен, потпуно растављен од



Сл. 35.

образа, — каже се да је лоб са *средњим срашћењем* (8), и најзад

Лоб је растављен, ако је од образа потпуно одвојен једном кожном браздом. У колико је ова бразда већа и дубља, у толико је и лоб одвојенији од образа (9 и 10).

γ. *Облик лоба* може бити *раздељен*, ако се ивица продужује кроз њега у виду једне веома наглашене бразде (11 и 12). У овом случају чункаста јамица не свршава се, као обично, на месту где се спољна ивица граничи с лобом, већ иде преко целе површине лоба.

Ако чункаста јамица не иде даље од половине лоба — облик лоба је *средњи* (13).

И најзад

Облик лоба је *раван* ако је његова површина једнолика и без икаквих узвишених, и *исупчен* ако цео лоб има облик брадавице (14 и 15).



д. *Димензија лоба* варира између врло мале и врло велике, и изражава се познатим изразима за димензију: *мала, средња и велика.*

#### Особености лоба.

Најчешће особености, које се код лоба сусрећу, састоје се у његовој *пробушености* или *расцепљености*, које проистичу услед ношења минђуша. Означују се изразима: *лоб пробушен — расцепљен* (21).

Лобови: *шиљаст* и *четвртасти* такође се доста често сусрећу. Први су облика троугластог са доњим крајем веома наглашеним, а други су скоро потпуно четвртасти и веома дебели (22 и 23.).

У веома наглашеним случајевима потребно је означити општинагиб лоба према образу, који може бити: *косо-унутрашњи* и *косо-спољашњи* (24 и 25).

Ако је горњи део лоба испао у напред, а доњи у исто доба повучен у назад, тако да је доња ивица горњег дела лоба већа од спољне ивице, — каже се да је *лоб увијен* (26).

Понекад се на *равним лобовима* налази једна мала рупица, у виду јамице, коју треба означити изразима: *лоб са јамицом* (27).

Ако је ова јамица знатно наглашена и издужена, тако да има облик запете — *лоб је са зацетом* (28).

*Лоб са косом браздом* карактеристичан је по једној бразди која почиње од трагуса и пресеца лоб у правцу косом (29), и најзад

*Лоб у облику острва* — у пракси веома редак и интересантан. Бразда која пролази кроз лоб (случај овај може се срести само код лобова раздвојених) дели се на средини лоба у два крака, између којих остаје једно парче лоба. Пошто се краци понова сједињују код образа, то ово парче лоба изгледа као неко мало острво (30).

Добро је да се зна, а према потреби и означаи, још и ово:

Лоб је по правилу покривен маљам, али се понекад дешава, нарочито код одраслих људи, да ове маље прелазе у праве длаке. Особеност ова означаје се изразима: *лоб длакав.*

(наставиће се)

Д. Ђ. Алимпић

## ВАСПИТАЊЕ И САМОУБИСТВО ДЕЦЕ

Луј Проал

(наставка)

Младе, анемичне девојке воде се у позориште, у место да се преко дана крећу по чистој ваздуху, а у вече рано да лежу. Априла месеца 1902. год. отровала се арсеником једна млада девојка, чија је мати пред полицијом изјавила ово: „Прекјуче, као и сваке друге суботе, ишле смо у позориште. По повратку нудила сам је чоколадом и хлебом, али она не хтеде узети ни једно ни друго, додајући да целог дана није ништа окусила. У осталом, моја је кћи била веома слаба и анемична.

Толико пута изјављивала је намеру да се убије, а прекјуче ме је питала за арсеник.“

\* \* \*

Слабост родитеља у истој је мери штетна за децу, као и сама грубост. Колико је и колико деце пропало само с тога, што их родитељи нису умели васпитати како треба. Нико не спори, да има врло много матера које су у стању да се жртвују за своју децу, али их је, на жалост, врло мало које имају дар васпитања, које знају и разумеју своје материнске дужности. Само пожртвовање није довољно. За васпитање детета неопходно је потребан чврст и одлучан карактер, који матерама обично недостаје. Колико је само матера, које из превелике љубави према деци толерирају њихове погрешке и спречавају очеве да их укоравају и кажњавају. Има их и таквих, које се потпуно идентификују са својим дететом, мислећи само о ономе што оно мисли, желећи само оно што оно жели, и осећајући оно исто што и дете осећа. Овакве матере апсолутно су неспособне да васпитавају децу јер немају своје воље, јер се слепо покорављају у место да наређују. Оне су, шта више, опасне за дечје васпитање, јер спречавају и очеве да врше своје дужности према деци.

Слабост материна није увек последица љубави и нежности; она је често пута и резултат егоизма. Поједине матере толико уживају у љубави своје деце, да им, у жељи да ову љубав очувају, гледају све кроз прсте. Често је овој жељи придружен и један други, много деликатнији осећај — осећај зависти према мужу. Жене завидљивог темперамента у стању су да ову своју особину унесу и у најнежније фамилијарне односе. Уображавајући, да их деца не љубе у оноликој мери колико очеве, овакве матере, да би отклониле уображену опасност, труде се свим средствима да љубав дечју резервишу само за себе. Оне у свакој прилици остављају својим мужевима и пријатну улогу жанدارма, док за себе задржавају ону ласкавца и утешиоца. Ако отац наређује детету што непријатно, али преко потребно, оваква мати, у место да одмах изјави солидарност са мужевљевом наредбом, хита напротив да манифестује своје неodobравање, било речима или покретом или, најзад, самим ћутањем. У оваквим приликама дете ће врло лако разумети, да ће имати матер уза се чак и кад не изврши наредбу очеву. Не треба се онда ни мало чудити, што оваква деца претпостављају матере очевима, али је за жаљење што поједине матере ову разлику изазивају и подржавају.

Многе матере потпуно су свесне своје неспособности за васпитање деце, али и при свем том не остављају ово само мужевима, бојећи се уплива који би они могли задобити над децом. Разуме се већ, да је све ово на штету децију.

Друге нервозне жене руше ауторитет очев за још безначајније ствари: из претеране цандрљивости и у жељи за противречношћу. Нервоза потискује код њих сваки разлог, и чини да потпуно заборављају интерес децију. То су, у неку руку, не-

свесна створења, која нису у стању да размишљају о последицама својих поступака.

Ова домаћа разлика у осећајима, која је узрок многим сценама између родитеља и деце, свршава се често катастрофом — самоубиством. Један млади ученик, кога је отац врло често грдио због неког ректног владања, подржаван увек својом матером, нервиран сталним препиркама које се због њега порађаху међу родитељима, после једне бурне сцене напустио је кућу са речима: да је сит живота. Кад се доцне у ноћ вратио, убио се из револвера пред вратима собе својих родитеља. Приликом претреса његовог одећа нађена је карта ове садржине: „Збогом, драги родитељи; ви сте криви што умирем.“ И доиста, дете је имало пуно права, да одговорност због свог самоубиства баци на своје родитеље.

Кад год родитељи нису сложни у издавању наредба, у забрањивању и допуштању извесних ствари, у укорима или похвалама; кад год мати услед слабости или егоизма или зависти или ината или оеве, куди поступке очеве или одобрава оно што он забрањује, ту нема више дисциплине и ауторитета; а дете, растрзано у два противна правца, може се сматрати као изгубљено.

Ако дете није благовремено навикнуто на покорност и послушност, оно постаје самовољно, ђудљиво и јогунасто; оно се љути и бесни ни због чега. Навикнуто да му се сви каприси испуњују, оно све више и више изискује, и кад једног дана наиђе на сметњу или одрицање, оно је готово да употреби силу, или да се преда очајању. Ми знамо један случај, у коме је један млад човек, кад му нису хтели допустити извесан пут, узео револвер и с места се убио.

Нема веће одговорности од родитељске. Ако су и сувише оштри према деци, могу их довести до очајања. Противно овом, слабост родитељска често је пута узрок губитку деце. Где је права средина између оштрине и слабости? Кад треба казнити а кад опростити? Пошто свако дете има нарочити карактер и специјалан темпераменат, то се ни на ова питања не може прецизно одговорити, али се може у опште рећи: да се много више постизава добротом и благошћу него ли оштрином и суровошћу. Казне морају бити ретке и сразмерне учињеној грешци, карактеру и осетљивости, а пре свега правичне.

Располажући у највећем степену осећајем правичности, дете неће поднети, без великог очајања, казну за коју верује да је није заслужио. Неправедне или сувише оштре казне по школама, појачане задиркивањем и исмевањем несташних другова, доводе врло често кажњене до највећег очајања, а по некад и до самоубиства. Последица ће бити знатно ублажена, ако је између погрешке и момента изрицања казне протекло извесно краће време; ако је у тон и речи, којима је казна изречена, унесено више доброте и благости.

Шетња и одмор неопходно су потребни здрављу и веселости дечјој, и с тога је



грех лиши их, путем казне, и једног и другог. Настаје моменат кад ученик, засиен учењем, осећа потребу да затвори књигу па да хода, трчи, дише чист ваздух и посматра хоризонте који су различити од школских зидова. Лишати га свега овога, задржати га у затвору кад је жељан слободе, затворити га међу четири зида и приморати га да ради задатке у времену кад његови другови трче по шумама, пољима и брдима, доиста је варварски и не да се ни чим правдати.

\* \* \*

Прекомерно напрезање око испита и избор каријере противне природним наклоностима, могу такође унесрећити децу и побудити их на мисли о самоубиству. Треба знати да се деца веома разликују међу собом, и по природним наклоностима и по карактеру и по темпераменту. Не водећи рачуна о овој разлици, многи родитељи, било услед амбиције или одвратности према ручном раду унесрећавају децу, одвраћајући их професија за које имају наклоности, и приморавајући их на будућност која им је често пута одвратна. Ми се опомињемо једног од наших другова из детињства, који је редовно добивао главобољу кад год је радио задатак из латинског језика. Један други, стар 14 год., веома интелигентан и активан, није се никако могао помирити са редовним школским животом и обилатним учењем школских задатака. Његова бујна природа захтевала је више слободе и кретања, па је с тога више пута молио родитеље да га изваде из школе и даду на какав занат. Пошто су му све молбе остале узалудне, постао је прво жалостан и замишљен, а за тим се обеспо.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

## ПОУКЕ И УПУТИ

Рок за изјаву жалбе, коју општински судови подносе противу решења Министарских, има се рачунати од дана, кад је општински суд решење примио, без обзира на то, кад је исто предато општинском заступнику.

У циљу регулације и просецања Влајковићеве улице, експрописано је имање г-ђе Љубице жене Ст. Л., олд. Противу процене овог имања, суд општине града Београда изјавио је жалбу Министру Грађевина, и тражио, да ову процену, као незакониту, из разлога у жалби изнетих, поништи.

По рассмотрењу свих аката и процене, Министар грађевина нашао је, да је ова процена на закону основана, јер су испуњени сви прописи закона грађевинског за варош Београд и закона о експропријацији, па је с тога, решењем својим од 25. априла 1902. године Бр. 2903., жалбу општинског суда одбацио као неумесну. Ово решење Министрово, по експедиционој књизи Министарства, примио је општински суд 27. априла 1902. године, а заступник општине београдске примио га је 6. септембра исте године, противу истог изјавио жалбу Државном Савету.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да је жалба неблаговремено изјављена, јер као што се прибављеним извештем Министарства грађевине тврди, општински је суд, по експедиционој књизи Министарства, примио спроводно писмо Министарства са ожалбеним решењем 27. априла 1902. године, а жалба је примљена у Државном Савету тек 13. септембра исте године. Па како рок за изјаву жалбе Државном Савету почиње тећи од дана, када је општински суд, у смислу § 359. грађанског судског поступка примио Министрово решење, то је општински суд после рока одређеног чланом 51. саветског пословника, изјавио жалбу, с тога је Државни Савет на основу чл. 24. закона о пословном реду у Државном Савету, решењем својим од 29. новембра 1902. године Бр. 8347., одбацио жалбу као неблаговремено поднесену.

### Један случај о надлежности избраног суда за деобу задружног имања.

Аксентије Игњатовић, из Забојнице, и Зорка Даговић, из Никојевца, као стараоци масе осуђеног Милосава Даговића, априла 1902. године, подносећи решење неспорног судије, којим су овлашћени, да изврше деобу са задругарем осуђеног Милосава, тражили су, да средска власт обрадује изабрани суд. На ово је пристао и задругар Новица Даговић, те су изабране судије и овима заменици, који су споразумно изабрали председника и његовог заменика. Средска власт, решењем од 5. маја 1902. год. № 6906., одобри састав овог суда, и одреди дан суђења, налазећи да су испуњени сви услови законски.

Танасије Пантовић, — коме је, као приватном тужиоцу, извршном пресудом Апелационог Суда од 15. фебруара 1902. године № 678. осуђен Милосав, да солидарно, са осталим учиниоцима, плати 875. динара, његовој снаји 815. и малолетном унуку 1200. динара, — жалио се противу горњег решења средске власти; али начелство окружно одбаци ову жалбу решењем од 14. маја 1902. године, № 7863., противу кога се поменути Танасије жалио Министру Унутрашњих дела.

Министар Унутрашњих дела примедбама од 10. октобра 1902. године Бр. 21672. поништио је решење начелства, налазећи, да овде није случај чл. 433. и 435. грађанског судског поступка, те да би власт, по § 437. истог поступка, могла наредити састав избраног суда, већ је овде у питању извршење кривичне пресуде по грађанској части, и власт има да поступи по § 468. грађанског судског поступка. Сем тога, без вредности је и решење неспорног судије, којим овлашћује таста и жену осуђеног, да бирају једног судију, не може наступити и то, да Милосаву, у место зиратне земље и воњака, припадне рит и шибље, а од покретности ствари без вредности.

Начелство је, по овим примедбама, поништило решење средске власти, која, усвајајући исте примедбе, донесе решење и одбије молиоце (стараоце осуђеног) од тражења састава избраног суда и упу-

ти их грађанском суду да право на деобу траже.

Ово решење средске власти одобрило је сада и начелство окружно и Министар Унутрашњих дела решењем од 16. јуна 1903. год. ПМ 13833.

Међутим, у први мах одређени изабрани суд 25. маја 1902. године донео је пресуду о овој деоби, и према тврђењу првостепеног крагујевачког суда од 13. јуна 1902. године № 16717., ова је пресуда постала извршна.

Противу горњег решења Министра Унутрашњих дела ПМ 13833., изјавили су жалбу Државном Савету: стараоци масе осуђеног Милосава Даговића: Аксентије Игњатовић и Зорка Даговић, и задругар осуђеног Милосава: Новица Даговић, у којој су навели: да се приватни тужилац није могао ни мешати у деобу овог задружног имања, и да овде више није у питању састав избраног суда, јер је пресуда истог суда већ постала извршна, те не може полицијска власт и ту пресуду и решење неспорног судије ништити на реч трећих лица.

По овој жалби, Државни Савет нашао је, да решење Министрово не одговара закону са ових разлога:

Чим су парничари испунили услове из §§ 433., 434. и 435. грађанског судског поступка — као што је овде случај — полицијска власт дужна је да поступи по § 438. истог поступка.

Извршење пресуде кривичне, по грађанској части, над једном парничном страном, на састав овог суда не може утицати, јер су то две потпуно оделите ствари, које ни у колико једна од друге не зависе.

Питање о вредности пресуде избраног суда, приликом извршења кривичне пресуде по грађанској части, цениће се по законским прописима, и тада полицијска власт може поступити по § 468. грађанског судског поступка, а у овом случају, то је већ и учињено, јер се из решења судије за неспорна дела № 11568. 1902. год. види, да осуђени има већ законе заступнике.

Тако исто ни трећа лица, која у деоби не учествују, не могу задржавати образовање овог суда, већ ако налазе, да су извршеном деобом, противно закону, повређени њихови интереси, могу противу тога употребити средства, која им за то закони дају.

Ово саветско посматрање усвојио је Министар Унутрашњих дела.

Саветска одлука од 22. марта 1904. године Бр. 2300.

## СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

### Т Р А Ж Е С Е

Душан, син Јована Миленковића, тежак из Горњег Штипља, отумарао је 12. пр. м-ца од куће и није се до сад вратио. Душан је стар 17 година, плав, сувоњав; на себи је однео кошуљу и гаће од платна, тканице и фермен од сукна, опанке, вунене чарапе и чо-



хани шешир. Нека га полицијске и општинске власти потраже у својим домаћинствима и у случају проналаска упуте га начелнику среза беличког, с позивом на Бр. 11636. — АБр. 1150.

**Антонија Миленковића**, из Орешковице, тражи депешом начелник среза млавскога ради узимања на одговор за извесна кривична дела. Антоније је стар 38 година, средњег раста, смеђ, плавих бркова, брија се, на једном образу има младеж; од одела има чојани фермен и сукнене чакшире. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да Антонија потраже и у случају проналаска упуте га начелнику среза млавскога с позивом на Бр. 18010.

**Рашка Чокановића**, надничара из Пожаревца, окривљеног због кријумчарења, тражи начелство округа пожаревачког актом Бр. 12035. Рашко има 48—50 год., омален је, слабо развијен. Пронађеног треба стражарно спровести поменутом начелству.

**Милорад, син Милеве Спасић**, из Београда, нестало је 7. тек. м-ца. Он је стар 15 година, сразмерно висок, смеђ, на левом оку има једну белегу; од одела има кратак угасити капут са црним пругама, угасити предук и панталоне, црни штофани шешир и шевро ципеле на дугмета. Нека га полицијске власти потраже и нађеног упуте кварту савамаалском Управе града Београда с позивом на Бр. 8749.

## ПОТЕРЕ

**Петру Ј. Михајловићу**, механицији из Сења непознати лопови украли су ноћу између 8—9 тек. м-ца ове ствари: један женски брош, једне минђуше, један златан женски прстен, један никлени женски сат, 6  $\frac{1}{2}$  од којих су 3 пробušена, 2 наполеона, 80 динара у новчаницама и ситници, 1  $\frac{1}{2}$  аков вина и 2 акова ракије. Начелник среза звичког, депешом Бр. 6673, моли за тражење крађивца и покрађе.

**Добривоје А. Лазић**, тежак, који је био у притвору код начелства округа ђуријскога због више крађа, побегао је незвано куда. Добривоје је, стар 24 године, малог раста, смеђе косе и очију, малих смеђих бркова, запуштене браде; на себи има црну шубару, опанке, црну гуњ и чакшире. Препоручује се свима полицијским и општинским властима да потраже Добривоју у својим домаћинствима и у случају проналаска стражарно га упуте начелству округа ђуријскога с позивом на Бр. 9147.

**Крађа стоке**. Ноћу између 30. и 31. пр. м-ца непознати крађивци украли су из чајира Станоја Јовановића из Брачине, једну кобилу матору 13 година, лаке мрко-доратасте, потковану немачким ковом, на врату има жиг в и Т, на леђима има рану од убоја, а на челу је црнеста. Препоручује се свима полицијским и општинским властима да учине потеру за крађивцем и у случају проналаска извести начелника среза ражањског с позивом на Бр. 8290.

**Непознати крађивац** ноћу између 26. и 27. пр. м-ца удешеним кључем пократио је касу Настаса Костатиновића, кафеџије из Београда у светогорској улици бр. 46. Том је приликом однео 17 комада акција Крагујевачке Задруге под бројевима: 191, 192, 226, 227, 230, 900, 901, 1014, 1015, 1016, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023 и 1024, са купонима

бр. 10; 2 акције Крагујевачког Кредитног Завода под Бр. 1719 и 1720 са купоном за 1905. годину; 2 менице са акцентом Косте Христула из Неготина, и то једна на 1096.50 дин., датирана под 3. августом 1904. год., а друга на 627.60 дин., датирана под 8. јулом 1905. год., и 8 комада меница са акцентом Наума Борђевића, трг. из Крагујевца, од којих 7. гласе на по 500 динара и 1 на 400 дин. Препоручује се свима властима да за кривцем и покрађом изврше живу потеру и у случају проналаска извести о свему кварт палилулски Управе Београда с позивом на Бр. 7802. — АБр. 1174.

**Гвозден Минић**, оглашени хајдук (чију слику износимо), у друштву са још два непозната зликовца, 4. тек м-ца око 9 часова у вече убили су Срећка Марковића, трговца у селу Драгујевици; том су приликом однели од убијенога: једну неисправну пушку магацинику од 16 метака, једну пушку од 7 метака, један револвер са белим корицама, један мали динамитски револвер, 80 метака, два црна сата и у новцу 641 динар. Гвозден је 15. марта тек. год. оглашен за хајдука, стар је око 30 год., средњег раста, добро развијен, округлог лица,



плав, риђих и ретких бркова, косе и очију плавих, на левом и десном образу близу очију има младеж; ногу је неприметно кривих, тако да су му колена истурена у страну; усана је подебелих, а кад се насмеје лице му добије прљав израз. Од друге двојице зликоваца један је стар око 25 година, ћосав, здрав, леп, румен, смеђ, обучен као и први, само на глави има фес без кићанке; обојица су наоружани пушкама. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за зликовцима најживље трагају и о резултату извести начелника среза подгорског с позивом на Бр. 8932.

**Непознати крађивци** извршили су 25. пр. м-ца опасну крађу Николи Пејчићу, из Пљивовика; том су приликом однели: 700 динара у српским новчаницама, 3 дводинарца, 8 комада старих златника од по 6 динара, 70 комада старих цванника, 10 пари чарапа, 3 беле сељачке чакшире, 5 памучних кошуља, 3 јелека, 2 црна копорана и 3 нове тканице. Препоручује се свима полицијским и општинским властима да за крађивцима учине живу потеру и о резултату извести начелника среза лужичког с позивом на Бр. 6110. — АБр. 1144.

**Непознати крађивац** на дан 28. пр. м-ца око четири часа по подне удешеним кључем отворио је кућу г. Владе Вишека, инжењера из Београда, и однео му 1 машину за млевење кафе, 1 машину за сецање mesa, 6 великих тањира, 2 порцеланска лончета, 1 плав лонац, и друге ситнице у вредности 28.50 динара. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за крађивцем и покрађом трагају и у случају проналаска извести кварт палилулски Управе града Београда с позивом на Бр. 7536. — АБр. 1173.

**Крађа стоке**. 6. тек. м-ца у вече из затворене штале украдена је Илији Трифунцу, из Алексинца, једна кобила, матора 9 година, доратаста, на челу црнеста, на левој задњој ноzi има мало бело место, без других знакова и ровања. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за крађивцем учине потеру и пронађеног спроведу начелнику среза у Алексинац с позивом на Бр. 11685.

**Иштван Лахошински**, осуђеник казненог завода у аустр. Митровици, побегао је крајем јула м-ца т. г. са осуде, и како управа тога завода мисли, преко Шанца је отишао за Београд. Обраћа се пажњи властима и приват-



нима на Иштвана, који је врло вешт фалсификатор новчаница. На молбу управе земунске полиције износимо фотографију Иштванову и препоручујемо свима полицијским и општинским властима, да за њим учине живу потеру и у случају проналаска стражарно га упуте Управи града Београда с позивом на Бр. 26837.